

**EUROOPA KALANDUSFONDI PROJEKTI NR
933013780002**

**“MÕNTU, VEERE, LEHTMA, PALDISKI
LÕUNASADAMA JA SUURSAADAMA HALDAMISE
PROJEKT”**

TOIMINGUTE AUDIT

**TOETUSE SAAJA: “SADAMATE HALDAMISE
MITTETULUNDUSÜHING”**

**LÕPPARUANNE NR:
6.7-4.4/2015-009-25**

18.11.2015

Toetab Euroopa Liit

Auditi lõpparuanne saadetakse:

Korraldusasutus: Maaeluministeeriumi kalamajandusosakond

Sertifitseerimisasutus: Maaeluministeeriumi finantsosakond

Toetuse saaja: Sadamate haldamise mittetulundusühing

EESSÕNA

Auditi eesmärgiks on anda hinnang Euroopa Kalandusfondi (EKF) meetme 3.3 projekti nr 933013780002 „Mõntu, Veere, Lehtma, Paldiski Lõunasadama ja Suursadama haldamise projekt” toetuse ja omafinantseeringu eesmärgi- ja õiguspärasele kasutamisele“.

Audit on teostatud Ernst & Young Baltic AS-i (edaspidi EY) poolt vastavalt Maaeluministeeriumiga (endise nimega Põllumajandusministeerium) 31. märtsil 2015. aastal sõlmitud töölepingule nr 3.4-29/80 2015. ja 2016. aastal EKF rakenduskava 2007-2013 toimingute auditite läbiviimiseks ning hinnangu andmiseks EKF toetuse ja omafinantseeringu eesmärgi- ja õiguspärasele kasutamisele. Auditi tegemise ajavahemik oli 09.06.2015-18.11.2015, kohapealsete toimingute läbiviimine toimus 22.09.2015 ja 25.09.2015. Audit on läbi viidud kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud siseauditi (IIA) standarditega.

Toimingute auditi lõpparuanne avalikustatakse Maaeluministeeriumi koduleheküljel.

Täname auditeeritavat auditi läbiviimise ajal osutatud kaasabi, vastutulelikkuse ja koostöö eest.

Kinnitame lõpparuande 11 leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

Keiu Rõa

Auditi juht:

Kati Luukas

Koopia edastatakse:

Urmas Kruuse, Maaeluminister

Ants Noot, Maaeluministeeriumi kantsler

Olavi Petron, Maaeluministeeriumi kalanduspoliitika ja välissuhete asekanter

KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemus:

Auditi töörihm jõudis auditi toimingute läbiviimise tulemusena järeldusele, et **Sadamate Haldamise Mittetulundusühing** tegevus projekti rakendamisel on olulises osas vastavuses kehtivate õigusaktidega, kuid on esinenud mõningaid puudusi.

Aruanne on märkustega. Tehtud tähelepanekud¹ on toodud alljärgnevalt:

Tähelepanekud:

- **Tähelepanek 1 (väheoluline):**

Auditi käigus tuvastasime, et toetuse saaja sise-eeskirjas puudub nõue, mis sätestaks kohustuse säilitada kõiki toetuse taotlemisega seotud dokumente ja lepinguid. Toetuse saaja raamatupidamise sise-eeskirjades on kirjas, et sihtfinantseerimisega seotud varade raamatupidamise dokumente hoitakse MTÜ raamatupidamise dokumentidest eraldi dokumentide registris ning neid säilitatakse kuni 31.12.2025.

- **Tähelepanek 2 (väheoluline):**

Kohapealsete toimingute käigus 25.09.2015 tuvastasime, et sadamas asuvale stendile on märgitud projekteerijaks OÜ Kuressaare Kommunaalprojekt. Projekti dokumentide põhjal on esialgne projekteerija TaimoIB ning hiljem on võetud uus projekteerija Astlanda Ehituse poolt – Estkonsult OÜ. Toetuse saaja kinnitusel on ehitaja eksimusel märgitud stendi peale vale projekteerija nimi (sildi paigaldab ehitaja). OÜ Kuressaare Kommunaalprojekt ei ole Lehtma sadamas midagi projekteerinud.

Lisaks tuvastasime kohapealsete toimingute ajal, et toetuse saaja ei olnud peale ehitustööde lõppu infostendi eemaldanud.

Auditi tähelepanekud ning soovitused on detailsemalt esitatud aruande B-osas.

Auditi töörihm on teostanud auditi toimingud asjatundlikult ja nõutava ametialase hoolsusega. Auditi tulemusena antakse auditeeritud objekti kohta **põhjendatud kindlustunne**, võttes arvesse võimalikku auditi riski, et isegi suhteliselt olulised ebatäpsused võivad jääda avastamata.

¹ Olulised on tähelepanekud,

- mis omavad või võivad omada finantsmõju (sh mitteabikõlblikud kulutused),
- mis ei ole vastavuses kehtivate õigusaktidega ja mis takistavad või võivad takistada toetuse saaja projekti eesmärgipärast rakendamist;
- vahendus- / korraldusasutusele suunatud tähelepanekud, mis ei oma finantsmõju, kuid võivad viidata olulisele puudusele kontrollisüsteemis.

Väheolulised on tähelepanekud,

- mis ei oma finantsmõju;
 - mis ei ole vastavuses kehtivate õigusaktide või auditeeritava sisemiste protseduurireeglitega, kuid mis ei takista toetuse saaja projekti eesmärgipärast rakendamist;
- mida on oluline esile tuua hea tava kontekstis.

A-OSA

ÜLEVAATLIK KOKKUVÕTE

1. Auditi objekt ja auditeeritud toetus

1.1 PROJEKTI ÜLDANDMED	
1.1.1 Prioriteet, meede:	Meede 3.3: "Kalasadamate investeeringutoetus" Tegevus: kalalaevade teenindamisega seotud töötingimuste ja ohutuse parandamisele
1.1.2 Projekti number:	933013780002
1.1.3 Projekti nimetus:	Mõntu, Veere, Lehtma, Paldiski Lõunasadama ja Suursadama haldamise projekt
1.1.4 Toetuse saaja:	Sadamate haldamise mittetulundusühing
1.1.5 Toetuse saaja kontaktisik:	Mart Undrest
1.1.6 Projektitaotluse esitamise kuupäev:	13.06.2013
1.1.7 Taotluse rahuldamise otsuse (otsuse muutmise) number ja kuupäev:	Otsus nr 17-6/411 30.09.2013
1.1.8 Vahendusasutus:	Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (PRIA)
1.1.9 Projekti koordinaator (meetme arendustöö eest vastutaja) vahendusasutuses:	Enno Seen
1.2 PROJEKTI AJAKAVA	
1.2.1 Projekti kulude abikõlblikkuse periood:	20.06.2013-30.06.2015
1.3 PERIOODIL 01.10. üleeelmine aasta kuni 30.09. eelmine aasta toetuse saaja poolt DEKLAREERITUD KULUD (auditeerimisasutuse auditi valimisse sattunud väljamaksed) (eurodes)	
1.3.1 Periood:	01.10.2013–30.09.2014
1.3.2 EL-i osalus:	186 924,12 EUR
1.3.3 Eesti avaliku sektori sihtotstarbeline finantseering:	62 308,06 EUR
1.3.4 Eesti avaliku sektori omafinantseering:	0,00%
1.3.5 Erasektori finantseering:	27 692,46 EUR
1.3.6 Perioodil 01.10. üleeelmine aasta kuni 30.09. eelmine aasta toetuse saaja poolt deklareeritud kulud kokku:	276 924,64 EUR
1.3.7 Toetuse saaja poolt deklareeritud kulude väljamaksed (eurodes) ja väljamaksete kuupäevad	Väljamaksed kokku: 249 232,18 EUR 186 924,12 EUR – 17.02.2014 62 308,06 EUR – 17.02.2014

1.3.8 Toetuse saaja poolt deklareeritud kulude sertifitseerimise kuupäevad	05.11.2014
1.4 AUDITEERITUD KULUD (eurodes)	
1.4.1 Toetuse saaja poolt deklareeritud kulude (auditeerimisasutuse auditi valimisse sattunud väljamaksed) üldkogum, millele auditi tulemusena hinnang antakse (eurodes):	276 924,64 EUR
1.4.2 Valimi suurus (%-es, eurodes):	100% ehk 276 924,64 EUR
1.4.3 Mitteabikõlblikke kulusid ei tuvastatud.	

2. Auditi eesmärk

Auditi eesmärk oli hinnangu andmine EKF projekti nr **933013780002 „Mõntu, Veere, Lehtma, Paldiski Lõunasadama ja Suursadama haldamise projekt”** toetuse ja omafinantseeringu eesmärgi- ja õiguspärasele kasutamisele.

Euroopa Komisjoni määruse nr 498/2007 artikkel 42 lõike 2 kohaselt on auditi eesmärgiks analüüsida ja hinnata:

- kas projekt vastab rakenduskava valiku/hindamise kriteeriumitele, on läbi viidud kooskõlas heakskiitva otsusega ning vastab kõigile selle toimimise või kasutamise või saavutatavate eesmärkide suhtes kehtivatele tingimustele;
- kas deklareeritud kulud vastavad toetuse saaja raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele;
- kas toetuse saaja deklareeritud kulud vastavad ühenduse ja riigisisestele eeskirjadele;
- kas toetuse saajale on toetus makstud õigeaegselt ja ettenähtud mahus (avaliku sektori poolne panus on toetuse saajale makstud vastavalt nõukogu määruse nr 1198/2006 artiklile 80, st ettenähtud mahus ja ajal, ilma mahaarvamiste ning vahendustasudeta).

3. Auditi alus

Audit viidi läbi kalandusturu korraldamise seaduse (RT I, 05.12.2014, 1) § 59 lõike 1 ja § 67 lõike 2 punkti 2 alusel ning vastavalt EKF-i auditi strateegiale 2007–2013 ja EKF-i toetuste auditeerimise 2015. aasta tööplaanile. Auditeerimise tööplaan koostatakse lähtuvalt statistilise valimi moodustamise meetodikast, mille kohaselt on kõikidel väljamaksetel võrdne võimalus valimisse sattuda.

Projekti nr 933013780002 väljamakse nr 1 sattus auditeeritavate väljamaksete valimisse.

4. Auditi ulatus

Auditi ulatus hõlmab:

- projekti tegevuste elluviimise kontrolli;
- toetuse saaja raamatupidamisdokumentide vastavuse kontrolli deklareeritud kuludele;

- väljamaksmiseks taotletud kulude, kuludokumentide, tasumist tõendavate dokumentide ja muude tõendusmaterjalide kontrolli;
- kulude abikõlblikkuse kontrolli (vastavust Euroopa Liidu ja siseriiklikele abikõlblikkuse reeglitele);
- toetuse saaja omafinantseeringu olemasolu ning toetuse ja omafinantseeringu proportsioonide kontrolli;
- toetuse saaja ja toimingu vastavuse kontrolli konkreetse meetme määrusega kehtestatud nõuetele.

5. Auditi käigus teostatud toimingud

Audiitorid analüüsisid ja hindasid toetuse saaja juures toetuse eesmärgipärast ja õiguspärast kasutamist ja rakendamist.

Kohapealsete toimingute käigus toetuse saaja juures analüüsiti ja hinnati projekti tegelikku teostamist, projekti rakendamist kajastavat dokumentatsiooni, kulude abikõlblikkust, projektiga seotud raamatupidamise korraldust, omafinantseeringu olemasolu, hangete teostamise õigsust, EKF sümboolika kasutamist ning intervjuueriti projekti rakendamisega seotud isikuid.

Täiendava kindlustunde saamiseks vahendusasutuses läbiviidud auditi toimingute raames analüüsiti ja hinnati projekti rakendamist kajastavat dokumentatsiooni ning toetuse taotluse ja väljamaksetaotluste menetlemist.

Auditi läbiviimisel lähtuti auditeerimisasutuse poolt väljatöötatud "Toimingute auditi käsiraamatus" kirjeldatud metoodikast.

6. Piirangud

Käesolev aruanne on koostatud sõltumatus ja objektiivsuse põhimõtetest lähtudes.

Kalandusturu korraldamise seaduse (RT I, 05.12.2014, 1) § 63 lõike 2 punktide 3 ja 4 alusel on toetuse saaja kohustatud osutama auditi teostamiseks igakülgset abi ja andma õigustatud isiku kasutusse tema nõutavad andmed ja dokumendid. Eelnevalt tulenevalt järeldavad audiitorid, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad projekti raames teostatud tegevusi korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad projektidele hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitoritele mitte esitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitorite järeldused võinud olla teistsugused.

7. Järeldused

Toetuse saajal tuleb arvestada auditi aruande B-osas esitatud tähelepanekute ja soovitusetega. Soovitusete rakendamise osas teostab seiret ning viib läbi järeldused vahendusasutus.

Auditeerimisasutus koondab korraldusasutuselt, sertifitseerimisasutuselt ja vahendusasutuselt saadud informatsiooni soovitusete rakendamise kohta ning vajadusel küsib täiendavat informatsiooni.

B-OSA

AUDITI TÄHELEPANEKUD

1. Toimingu vastavus rakenduskava valikukriteeriumidele, toetuse taotluse rahuldamise otsusele ning toetuse kasutamise eesmärkidele ja tingimustele.

Toiming vastab olulises osas kehtivatele õigusaktidele ja taotluse rahuldamise otsusele. Tegevused on teostatud olulises osas otstarbekalt, vastavalt toetuse taotluse rahuldamise otsuses toodud eesmärkidele ja tingimustele, v.a järgmisel juhul:

Nr	Tähelepanek	Järeldus	Soovitus	Auditeeritava kommentaar, soovitus rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg
Tähelepanek – (olulisus – väheoluline)				
<p>Kriteerium: Vastavalt põllumajandusministri 08.02.2008.a määruse nr 7 „Euroopa Kalandusfondi toetuse objekti tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise tingimused ja kord“ § 2 lg 3: (3) <i>Toetuse saaja tähistab toetuse objekti kleebise, infosildi, stendi või tänutahvliga, millele on kantud tähis, või lisab tähise tootmise käigus vahetult objektile.</i></p> <p>Vastavalt Euroopa Komisjoni 26.03.2007.a määruse (EÜ) nr 498/2007 artikli 32 punktidele 2 ja 3: <i>Toetusesaajate kohustused seoses avalikkusele suunatud teavitamis- ja avalikustamismeetmetega</i> 2. <i>Kui EKF kaasrahastatava toimingu abikõlblike kulude kogusumma ületab 500 000 eurot ning hõlmab infrastruktuuri või ehitustegevuse rahastamist, püstitab toetusesaaja toimingu läbiviimise ajaks selle läbiviimise asukohas infostendi. Artiklis 33 osutatud teave võtab enda alla vähemalt 25 % stendist. Toimingu lõpetamisel asendatakse stend lõikes 3 nimetatud alalise tahvliga, millel on selgitav informatsioon.</i> 3. <i>Kui toimingu abikõlblike kulude kogusumma ületab 500 000 eurot ning hõlmab füüsilise objekti ostmist või infrastruktuuri või ehitustegevuse rahastamist, paneb toetusesaaja hiljemalt kuue kuu möödumisel toimingu lõpetamise kuupäevast üles nähtava ja piisavalt suure alalise tahvli selgitava informatsiooniga.</i> <i>Lisaks artiklis 33 osutatud teabele mainitakse tahvilil ära toimingu liik ja nimi. Artiklis 33 osutatud teave võtab enda alla vähemalt 25 % tahvlit. /.../</i></p>				
2.	<p>Kohapealsete toimingute käigus 25.09.2015 tuvastasime, et sadamas asuvale stendile on märgitud projekteerijaks OÜ Kuressaare Kommunaalprojekt. Projekti dokumentide põhjal on esialgne projekteerija TaimoIB ning hiljem on võetud uus projekteerija Astlanda Ehituse poolt – Estkonsult OÜ. Toetuse saaja kinnitusel on ehitaja eksimusel märgitud stendi peale vale projekteerija nimi (sildi paigaldab ehitaja). OÜ Kuressaare Kommunaalprojekt ei ole Lehtma sadamas midagi projekteerinud.</p> <p>Lisaks tuvastasime kohapealsete toimingute ajal, et toetuse saaja ei olnud peale ehitustööde lõppu infostendi eemaldanud.</p>	<p>Esineb vastuolu määruse „Euroopa Kalandusfondi toetuse objekti tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise tingimused ja kord“ § 2 lg 3 ning Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 498/2007 artikli 32 punktides 2-3 toodud nõuetega.</p>	<p>Soovitame toetuse saajal järgida ülaltoodud määrustes sätestatud nõudeid ning eemaldada esimesel võimalusel infostend.</p>	<p>Kommentaar: Antud sildi paigaldas ehitaja ja tõepoolest oli sinna ehitaja eksimusel sattunud vale projekteerija. Antud silt jäi paraku ehitajal ka peale tööde lõppu eemaldamata. Silt võeti Lehtma sadamas maha 6. oktoobril 2015.</p> <p>Vastutav isik: Mart Undrest</p> <p>Tähtaeg: N/A</p>

2. Deklareeritud kulude vastavus raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele.

Toetuse kasutamisega seotud dokumentatsioon on olulises osas olemas, õige ja asjakohane. Toetuse saaja poolt projekti jooksul teostatud tehingud ja deklareeritud kulud vastavad olulises osas toetuse saaja raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele.

Toetuse saaja projektiga seotud raamatupidamisarvestus vastab olulises osas kehtivatele õigusaktidele.

3. Toetuse saaja deklareeritud kulude vastavus ühenduse ja riigisisestele eeskirjadele.

Toetuse saaja deklareeritud kulud on olulises osas abikõlblikud ning kooskõlas tegelikult teostatud tegevuste mahu ja sisuga.

4. Toetuse maht, ajastus ja finantseerimine.

EKF-i toetuse andmine on toimunud olulises osas ettenähtud mahus ja õigeaegselt ning omafinantseering on tagatud.

5. Meetme määrusega sätestatud nõuete täitmine.

Toetuse saaja poolse meetme määrusega sätestatud nõuete täitmise osas on tehtud järgmised tähelepanekud:

Nr	Tähelepanek	Järeldus	Soovitus	Auditeeritava kommentaar, soovitus rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg
Tähelepanek – (olulisus – väheoluline)				
<p>Kriteerium: Vastavalt põllumajandusministri 11.01.2012.a määruse nr 6 „Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskava” meetme 3.3 “Kalasadamate investeeringutoetus” raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord“ §19-le: <i>Amet ja toetuse saaja säilitavad toetuse taotlemisega seotud dokumente ja lepinguid vähemalt 31. detsember 2025.a. /.../</i></p>				
1.	<p>Auditi käigus tuvastasime, et toetuse saaja sise-eeskirjas puudub nõue, mis sätestaks kohustuse säilitada kõiki toetuse taotlemisega seotud dokumente ja lepinguid. Sadamate haldamise MTÜ raamatupidamise sise-eeskirjades on kirjas, et sihtfinantseerimisega seotud varade raamatupidamise dokumente hoitakse MTÜ raamatupidamise dokumentidest eraldi dokumentide registris ning neid säilitatakse kuni 31.12.2025. Meetme 3.3 määruse §19-s on kirjas, et kõiki toetuse taotlemisega seotud dokumente ja lepinguid tuleb säilitada kuni 31.12.2025.</p>	<p>Esineb vastuolu eelpool viidatud meetme 3.3 määruse §-ga 19.</p>	<p>Soovitame muuta raamatupidamise sise-eeskirjas sõnastust projektiga seotud dokumentide säilitamise kohta vastavalt eelpool viidatud meetme 3.3 määruse nõuetele.</p>	<p>Kommentaari: Tõepoolest on meie raamatupidamise sise-eeskirjades märge, et: „Sihtfinantseerimisega seotatud varade raamatupidamise dokumente hoitakse MTÜ raamatupidamise dokumentidest eraldi dokumentide registris ning neid säilitatakse kuni 31.12.2025.“ Kuna tegemist on raamatupidamise sise-eeskirjadega, siis reguleerib sealne ennekõike raamatupidamise dokumentidega seonduvat ning kuna tegemist on määruse nõudega siis oleme seisukohal, et see rakendub meile otse ja täidame seda ka sellest tulenevalt kui õigusaktis märgitud nõuet. Kuid kui ollakse ühisel seisukohal, et peame ka raamatupidamise sise-eeskirjadesse lisama märke: „Säilitame toetuse taotlemisega seotud dokumente ja lepinguid vähemalt 31. detsember 2025.a.“, siis me teeme seda</p> <p>Vastutav isik: Mart Undrest</p> <p>Tähtaeg: 29.10.2015</p>

6. Muud tähelepanekud

Puuduvad.

7. Vahendus- / korraldusasutusele suunatud tähelepanekud

Puuduvad.